

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/65/2022
Identifikačné číslo spisu:	1517202864
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1517202864.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S. I., narodeného XX. R. XXXX, T. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Košice, Kuzmányho 29, proti žalovanému MP - TRANS, spol. s r.o., Humenné, Osloboditeľov 2988, zastúpenému JUDr. Petrom Gdovinom, advokátom, Humenné, Kalininova 675, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 21Cr/22/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2021 sp. zn. 3CoR/1/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. októbra 2019, č. k. 21Cr/22/2017-129 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal proti žalovanému zrušenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. 01/08/16 vydaného Slovenským arbitrážnym súdom zriadeným Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o., so sídlom Križna 56, Bratislava, rozhodcom JUDr. Radoslavom Semanom, PhD. z 16. decembra 2016 a náhrady trov konania. Súdny poplatok za žalobu v sume 331,50 eura žalobca zaplatil na účet tunajšieho súdu 20. marca 2017. Žalovanému priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške. Uviedol, že predmetom sporu bolo zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže nárok bol jasný a určitý, zmluvne stranami sporu platne dohodnutý. Absencia konkrétneho paragrafu jej priznaniu súdom nebránila o ňom rozhodnúť, najmä ak žalobca sám nepredložil žiadne právne relevantné dôkazy, ktorými by tvrdenia žalovaného v rozhodcovskom konaní vyvrátil, keďže rozhodcovské konanie prebiehalo písomnou formou rozhodcovský súd nemohol iniciovať ukončenie sporu zmierom strán sporu pričom ani jedna strana sporu v žiadnom podaní takéto riešenie sporu nenavrhol. Súd prvej inštancie sa priklonil k skutkovým tvrdeniam žalovaného v konaní, okrem jeho vyjadrenia k včasnosti podania žaloby žalobcom, ktoré vyhodnotil ako dôvodné a správne.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 28. apríla 2021 sp. zn. 3CoR/1/2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav. Na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite podrobne logicky zdôvodnil. Konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia a stotožnil sa s dôkazmi v ňom uvedenými a v celom rozsahu na ne poukazuje. Nezistil odvolateľom namietané porušenie zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania uvedený v § 19 ZRK, pretože nevykonanie žalobcom navrhnutého dokazovania rozhodcovským súdom a zdôvodnenie prečo rozhodcovský súd všetky navrhnuté dôkazy nevykonal nepredstavuje porušenie zásady rovnosti v zmysle ustanovenia § 17 ZRK. V podrobnostiach odkázal na bod 19. odôvodnenia rozsudku súdom prvej inštancie. Dodal, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Na základe uvedeného preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Uviedol, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval patriace mu procesné práva v takej miere, že došlo porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa jeho názoru sa odvolací súd dostatočne nezaoberal jeho odvolacími námietkami. Rozhodnutia oboch stupňov súdov považuje za nesprávne. Žiadal, aby dovolací súd zmenil alebo zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné a žiadal plnú náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa

účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

10. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

12. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

13. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní. Súdny teda nie sú viazané návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie sú povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy.

14. Z obsahu spisu vyplynulo, že súdy oboch stupňov neznemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva a preto nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Námietka žalobcu pokiaľ ide o súdny poplatok nemá vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ďalšie námietky dovolateľa takisto dovolací súd považoval za nedôvodné.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu, v ktorom namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.